

Uğruna Can Verilecek Değerler

Gönderen Kadir Hatipoglu - Mart 15 2019 00:00:00

بِسْمِ اللهِ
الرَّحْمنِ
الرَّحِيم Allah
Teâlâ Kur’ân-ı Kerim’de, şöyle buyurmuştur:
وَلَا
تَقُولُوا
لِمَنْ
يُقْتَلُ فِي
سَبِيلِ
اللَّهِ
أَمْوَاتٌ
بَلْ
أَحْيَاءٌ
وَلَكِنْ لَا
تَشْعُرُونَ
“Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin! Onlar diridir­ler,
fakat siz fark etmiyorsunuz”[1] Normal ölümle ölen kimseye
“öldü” yahut “vefat etti” denir. Allah yolunda hayatını feda
eden kimseye de “şehid oldu” denir. Şehid, dinî anlamda, Allah rızası
için, O’nun yolunda canını feda eden Müslüman’a verilen isimdir.
O'na bu ismin verilmesinin sebebi, cennetlik olduğuna şahitlik edilmesi veya
ölümü sırasında melek­lerin hazır bulunması ya da Allah Teâlâ
tura­fından çeşitli nimetlerle mükâfatlandırılmış olmasıdır. Şehid, Allah
katında yüce bir hayata nail olaca­ğü gibi, toplumu tarafından da rahmetle anılır. Hem
toplumu içinde ebediyen yaşar, hem de gayb âleminde gerçek hayata erer.
Şehidlik Muhammed ümmetine tahsis edilmiş büyük bir mertebedir. Şehidlerin
Allah katında kadir ve kıymetleri pek yücedir. Ahirette en büyük rütbenin
peygamberlikten sonra şehidlik oldu­ğü belirtilmiştir. Peygamber Efendimiz [sallallahu aleyhi
vesellem] de bir hadislerinde, “Peygamberler cennettedir, şehidler cennettedir,
çocuklar cennettedir”[2] buyurmuştur. Şehidin Allah nezdinde altı tane özelliği
vardır: 1 - Ka­nının ilk damlası ile birlikte ona mağfiret olunur. 2 - Cen­netteki yerini
görür, 3 - Kabir azabından korunur, 4 - En büyük korkudan yana emin olur.
5 - Ona iman süsü giydirilir 6 - Akrabalarından yetmiş kişi hakkında şefaataçi
yapılır.[3] Şehidler kazandıkları manevi mertebe sebebiyle dünyada hayırla yâd
edildikleri gibi ahirette de büyük derecelere nail olurlar. Onların elde ettikleri bu
yüce paye ve mükâfat, sadece kendilerine değildir. Onun yakınları ve sevdikleri
de bu yüce mertebeden nasipleri­ni alırlar. Efendimiz [sallallahu aleyhi vesellem] bir
hadislerinde şöyle buyurmuştur: "Şehid, ailesinden yetmiş kişiye şefaata edecektir." [4]
Kıyamet gününde şehide, ailesinden yetmiş kişiye şe­faat etme hakkı verilecektir.
Şehidin ataları ile kendi nes­linden gelen kimseler bu yetmiş kişinin içine girebileceği
gibi şehidin eşleri ve diğer akrabaları da girebilir. Bazı âlimler hadis-i şerifte geçen
“yetmiş” kelimesiyle, “yet­miş” sayısının değil çokluk
kastedildiğini söylemişlerdir. [5] Vefat eden kişilerin geride kalan dostları
üzülürler. Ya­kın akrabaları bu üzüntüyü daha ağır
bir şekilde yaşarlar. Eş ve çocuklar ise dayanılması güç ıstıraplar

çekerler. Ahiret inancına sahip kişilerin üzüntüleri, vefat eden şahsın di­ğer tarafta karşılaştığı durumun bilinmezliğinden ileri ge­len endişelerle daha da artar. Şehid, karşılaştığı güzellikler ve ikramlardan ötürü geride kalan bu akrabalarına müjde verdiği gibi, aynı safta beraber savaştığı fakat şehit ol­mamış arkadaşlarına da, korkulacak bir şey olmadığı ve çok büyük nimet ve güzelliklerle karşılaştığının müjdesini verir. Kur’an konuyu şöyle dile getirmektedir: “Allah yolunda öldürülenleri sakın ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler,Rableri katında Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği nimetlerin sevincini yaşayarak rızıklandırılmaktadırlar. Arkalarından kendilerine ulaşamayan (henüz şehit olmamış) kimselere de hiçbir korku olmayacağına ve onların üzülmeyeceklerine sevinirler. (Şehitler) Allah'ın nimetine, keremine ve Allah'ın, mü'minlerin ecrini zayi etmeyeceğine sevinirler.” [6] Ayetin nüzul sebebi olarak şöyle bir olay nakledilmektedir: Hz. Cabir (r.a) anlatıyor: “Babam Amr b. Haram Uhud günü şehit edi­lince, Hz. Peygamber [sallallahu aleyhi vesellem] bana, “Cabir! Allah’ın babana ne muamele yaptığını haber vereyim mi?” dedi. Ben, “Buyur ey Allah’ın Resulü” dedim. Bana şunları anlattı: “Yüce Allah, ancak bir vasıtayı araya koyarak insanlarla konuşur. Oysa babanla yüz yüze konuştu ve “Ey kulum! Benden dile, isteğini vereyim!” dedi. Baban, “Allah’ım! Beni dirilt, Senin yolunda tekrar öleyim!” dedi. Allah, “Ben daha evvel kesin kararı vermiş bulunuyorum, ölenler artık dün­yaya dönmeyecekler,” dedi. Baban, “Allah’ım! Öyle ise, geride kalanlara (durumumun iyiliğini) haber ver,” dedi. Bunun üzerine Cenab-ı Hakk bu âyetleri indirdi.” [7] Bu âyetlerin tefsirinde Razî şöyle diyor: Şehitler birbirlerine, ‘’Beraber bulunduğumuz bazı arkadaşlarımız cephede mücadele etmektedirler. İnşallah onlar da şehit olur da bi­zim nail olduğumuz nimetlere erişirler!” derler.” [8] Hz. Pey­gamber [sallallahu aleyhi vesellem] yukarıda geçen âyetlerin nüzul sebebi olarak ayrıca şu ifadeleri de kullanmaktadır: “Yüce Allah Uhud’da şehit olan mümin kardeşlerinizin ruhlarını yeşil kuşlar şeklinde bedenlere koydu, cennet ırmaklarının ke­narında dolaşiyor, meyve­lerinden yiyor ve altından ya­pılmış kandiller içinde arşın gölgesinde gölgeniyorlardı. Yiyecek, içecek ve diğer muamelelerin güzelliğini gö ­rün­ce, “bizim bu durumu­mu­zu, hayatta olduğumuzu ve bize rızık verildiğini kim arka­daşlarımıza bildirecek ki, cihaddan ve savaştan geri kalmasınlar,” dediler. Allah, “Ben haber veririm.” diyerek bu âyetleri inzal bu­yurdu.” [9] Normal şartlarda cihadın farz-ı kifaye, umumî sefer­ber­liği gerektiren bir tehlike ve saldırı halinde ise farz-ı ayn ol­duğu konusunda İslîm hukukçuları görüş birliği içinde­dirler. Diğer taraftan Hz. Peygamber’ın [sallallahu aleyhi vesellem] Tebük Gazvesinden dönüşü sırasında söylediği; “Kü ­çük cihaddan (cephe savaşından) büyük cihada (nefisle mücahedeye) dön­dük”[10] hadisine İbn Kayyim el-Cevziyye, “mücahid nefsiyle cihad edendir” [11] mealindeki hadise dayanarak kulun nefsiyle olan cihadının dış düşmanlara karşı gerçek­leş­ti­ri­len cihada nisbetle asıl ol­du­ğunu, Allah’ın emir­lerine uy­ma konusunda nefsiyle cihad edemeyen kimse­nin düş­man­la cihad edemeyeceğini belirtir. [12] Büyük cihaddan kastedilen, insanın kalbî ve ruhî hayatı itibariyle kemâle ermesi amelîyesidir. Böyle bir cihad insanın hayat boyunca nefsiyle mücadele içinde olması; yerken, içerken, gezerken... hâsılı hayatının hemen her faslında Allah’ın rızası dışındaki isteklere karşı koyması demektir.

Küccedil;ük cihad ise, insanın malı ve canı ile Allah yolunda olması, mukaddesatını koruması ve gerektiğinde düşmanlarıyla savaş dâhil her türlümücadeleye girişmesidir. Aslında küccedil;ük cihadın başarılı olmasının temel şartı da yine, onu gerçekleştirecek insanların büyük cihad diye nitelendirilen nefis ile mücadelede kararlı ve şuurulu olmalarıyla yakından ilgilidir. Kavgasını verdiği ve her fırsatta mücadelesini yaptığı hakikatleri nefsinde yaşamayan insanın, bu konuda başarılı olması mümkün değildir. Onun için cihad erleri önce kendi nefisleri ile olan cihadlarını tamamlama gayreti içinde olmalı, sonra da İslâm’in gerçeklerini ve güzelliklerini etrafa yaymaya çalışmalıdırlar. Tarihe dikkatlice bakıldığında, tebliğ ve irşad görevini hakkıyla yapan insanların, hep bu çizgide yol aldıkları görülmektedir. Peygamberlerden evliya ve asfiyaya kadar hemen hepsi bu yolda yürümüştür. Allah da onların bu samimiyetlerine binaen sözlerine üstün bir tesir güçü vermiş, gayretlerini başarıyla neticelendirmiş ve onları yaşadıkları dönemden günümüze, tatlı bir hatıra ve örnekle alınan kişiler olarak tarih sayfalarına geçirmiştir. Abdullah b. Cahş (r.a.) Sa'd b. Ebu Vakkas'a Uhud günü şöyle dedi: "Gelmiyor musun Allah'a dua edelim." Bir köşeye çekilip dua ettiler. Sa'd (r.a.) şöyle dua etti: "Ya Rabbi! Yarın düşmanla karşılaştığımızda güçü ve kızgınlığı şiddetli biriyle beni karşılaştırsın. Senin için onunla savaşayım, o benimle savaşsın. Sonra bana zafer nasip et ki, onu öldüreyim." İbni Cahş (r.a) kalktı ve şöyle dua etti: "Allah'ım! Bana güçü ve öfkeli şiddetli birini nasip et. Senin için onunla savaşayım, o benimle savaşsın. Sonra beni öldürün ve burnumu kulaklarımı kessin. Yarın seninle karşılaştığımda, Sen: "Ey Abdullah niçin burnun ve kulakların kesildi" diye sorduğun zaman "Senin ve Resulün için" diye cevap vereyim ve Sen: "Doğru söyledin" diyessin" Sa'd diyor ki: "Ey oğlum! Abdullah'ın duası, benim duamdan daha hayırlı idi. Günün sonunda onu gürdüğümde burnu ve kulakları bir ipte asılı duruyordu." Rivayete Göre: Cennet ehlinde bir adam getirilir. Allah Teâlâ ona şöyle der: "Ey âdemoğlu! Yerini nasıl buldun?" Adam: "Ya Rabbi yerlerin en hayırlısıdır" der. Allah Teâlâ ona şöyle der: "İste ve temenni et." Adam şöyle cevap verir: "Bir şey istemiyorum ve temenni etmiyorum. Senden beni dünyaya döndürmeni ve Senin yolunda on defa öldürümemi isterim." Adam şahadetin faziletini görünce böyle söyleyler. Ateş ehlinde bir adam getirilir. Allah Teâlâ ona şöyle der: "Ey âdemoğlu! Yerini nasıl buldun?" Adam: "Ya Rabbi! Yerlerin en şerlisidir." Allah Teâlâ şöyle sorar: "Fidye olarak yeryüzü dolusu altını verir miydin?" Adam: "Evet" der. Allah Teâlâ şöyle der: "Yalan söyledin. Bundan daha azını senden istedim, sen yapmadın." Şehidliğin Kısımları Hadislerde ifade edildiğine göre insan, gerektiğinde haysiyet ve şerefini korurken ölmüşe şehitlik mertebesini kazanmış olur: "Kim malı uğruna öldürülürse şehittir. Kim dini uğruna öldürülürse şehittir. Kim canını korurken öldürülürse şehittir, kim de ailesini, ırzını ve şerefini korurken öldürülürse şehittir."[\[13\]](#) Şu halde "cihâd fî sebîlillah / Allah yolunda cihat etmek”, aslında "cihâd fî hukûki'l-ibâd" yani insan haklarını korumak için, elde mevcut olan bütün imkânları kullanmak, bütün metotları uygulamak ve gerekirse son çare olarak da savaşmak demektir. Çünkü Yüce Allah bütün insanlara lütfettiği bu hakları kendi kefaleti yani koruması altına almıştır. Buna göre, bütün dinlerin asıl hedefi olan ve "zarût-i hamse" yani korunması gereken beş esas diye ifade edilen insanların kendi temel hak ve hüriyetlerini

korumak için yaptıkları savaşlar "Allah yolunda" savaş sayılmıştır. Hadis-i şerifte dile getirilen mal, din, can ve akraba gibi varlık ve değerler, kişiye Allah tarafından emanet edilen ve korumakla görevli olduğu şeylerdir. İslâm hukukunda korunması farz olan beş şey arasında da din, mal ve can sayılmaktadır. Diğer ikisi ise akıl ve nesildir. Helâl yoldan elde edilip zekâtı verilen malın her türü tasarrufu sahibine aittir. Bu noktada tam bir mülkiyet hakkına sahiptir. Gerektiğinde malını korumak için dövüşebilir, müdafa sırasında saldırganı yaralayabilir veya öldürebilir. Bu konuda Hz. Peygamber, anarşi ve zulme engel olmak için, şu ölçüyü koyuyor: Bir adam gelerek, “Ey Allah’ın Resulü! Birisi gelip malımı almaya kalkarsa, ne yapmam gerekir?” dedi. “Ona Allah’ı hatırlat,” cevabını verdi. Adam, “hatırlamazsa ne yapayım?”dedi. “Etrafındaki Müslümanlardan yardım talep et,” dedi. Adam, “Etrafımda yardım edecek Müslüman yoksa...?” dedi. Hz. Peygamber [sallallahu aleyhi vesellem] “Öyle ise sultandan (güvenlik güçleri, yetkili amirler vs.) yardım iste,” buyurdu. Adam, “Sultan benden uzaksa...?” dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber [sallallahu aleyhi vesellem] şöyle dedi: “Bir ahiret şehidi oluncaya veya malını koruyuncaya kadar malın için mücadele et!” buyurdu.” [14]

Âlimler, korunması gereken malın az veya çok olması arasında bir fark koymadıkları gibi, meydana gelen yaralama veya öldürmeden ötürü mal sahibinin cezaya çarptırılmayacağını da ifade etmişlerdir. Ancak sosyal düzenin bozulmaması ve iç karışıklığa sebep verilmemesi için iki istisna konmuştur. 1. Kişinin malına, devlet başkanından gelen zulme karşi sabretmesi ve isyan çıkarmaması tavsiye edilmiştir. Bu da, dışa karşi iç istikrarın önemine ve devlet reisinin yaptığı şeylerin halkın yararına olacağı hüsnü niyetine binaen yapılan bir tavsiye olmalıdır. 2. Anarşi ve fitnenin, etrafı kara bulutlar gibi sardığı dönemlerde, şahsî korumayı, kişisel savunmayı terk etmek evlâdir. Kimin ne adına, hangi amaçla, nereden emir alarak, hangi yöntemle, ne zaman bu saldırıyı yaptığı veya yapacağı bilinmediğinden, iç karışıklık ve huzurun bozulmasına ve sınırlarının genişlemesine sebebiyet vermemek için, bizzat saldırıya geçmeyip güvenlik güçlerine yardımcı olmakla yetinmek daha uygun görülmüştür. Tarihî tecrübelere de bu tavsiyeler doğrulanmış ve yaşanmıştır. Hz. Osman’ın (r.a) Mısır’dan gelen isyancılara cevap vermemesi vb. buna örnek gösterilmiştir. İnsan, aile ve akrabalarının diğer fertleriyle, maddî/manevî, sıkı bir irtibat içinde olduğu için, akrabalarının şeref ve haysiyeti onun da şeref ve haysiyeti demektir. Akrabalarının şeref ve haysiyetine gelen zarar onu da lekeleyeceğinden, onların şeref, namus ve haysiyetini korumak ve bu noktada kıskanç davranmak zorundadır. Zaten başta insan olmak üzere, hemen her canlının, öncelelikle eşini ve sırasıyla diğer akrabalarını kem göz ve saldırılara karşi kıskanması bir fitrat kanunudur. Aksi durum, kişinin insanlığından çok şey kaybettiğinin işareti olacaktır. Mahremiyet insanlarda fitrî olan bir duygudur. İslam bu duygunun korunmasına özen göstermiş, avret, halvet, ihtilat, tesettür mefhumları çerçevesinde pek çok değerin korunmasını öngörüştür. “Bir eve girerken izin istemek göz içindir.”[15] hadisi bu konuyu aydınlatmaktadır. Meskenin geniş tutulması prensibi de, mahremiyetin daha kolay korunması gayesiyle konmuştur. Sünnet açısından ev, sadece soğuk ve sıcağa karşi sığınılacak bir yer değildir. Aynı zamanda mahremiyeti sağlama yeridir. Bu yüzden eve haram denmiş ve sahibinin izni olmadan buraya girilmesi yasaklanmıştır. Modern hukukta buna mesken ve özel hayatın korunması denmektedir. Mahremiyeti ihlâl sadece girmek, saldırmak ve kundaklamakla tahakkuk etmez; bakmak, dinleme cihazı yerleştirmek, telefon dinlemek vb. yollarla da bu ihlâl

gerçekleşir. "Hiç kimse izin almadan başkasının evinin içine bakmasın, kim izinsiz bakarsa aynen girmiş gibidir," hadisi bunu açıklamaktadır. "Tez yandan Hz. Peygamber [sallallahu aleyhi vesellem] "Bir kimse kapısı açık bırakılmış (veya giriş kısmında perde olmayan) bir eve uğrar da (içine) bakarsa kabahat onda değildir, ev sahibindedir," sözüyle, korumanın ev sahibi tarafından yapılması gerektiğine parmak basmıştır. Günümüzde moda haline gelen perdesizlik veya mahremiyeti sağlamayan kısa perdeler din, değerler bir değer olduğu için, korunması da öncelik kazanmaktadır. Dini tahribe yönelik her türlü saldırı, gereğine uygun bir şekilde bertaraf edilmelidir. Neslin eğitimi, bu eğitimin araçları olan yayınlar, Salih bir ortamın oluşturulması, eğitim kurumları, ağımıza hitap eden teknik veriler ve yorumlar, iletişim araçları, araştırmalar, dine yönelik şüphelere izah ve cevaplar, fert ve aile ruh sağlığını koruma ve bunları bu işler için kurumlar oluşturma vb. unsurların tamamı, dini koruma faaliyeti içinde değerlendirilebilir. Elbette, şartları oluştuğunda dini korumak için savaşmak da gerekecektir. Belki de hadiste asıl anlatılan bu noktadır. Ancak diğer faaliyetlere de işaret ettiği inkâr edilemez kanaatindeyiz. Genel olarak öncelik kısım şehitlik vardır: 1. Dünyaya ve ahiret şehidi: Kâfirlerle savaşırken öldürülen, düşmanlar veya yol kesen soyguncular tarafından yahut evine giren hırsızların ağır bir cisim veya kesici bir alet kullanarak öldürülmesi kimsedir. Savaş alanında yaralı bulunan, yaralarından, göz veya kulağından kanlar akan ve bu durumda vefat eden kişiler de dünyaya ve ahiret şehitlerindedir. Malını, canını, namusunu ve buna benzer maddeleri, dafaalar, zulüm ve haksızlıkla, suçu yere öldürülen kişi, kim tarafından öldürülmesi kişi, kim tarafından öldürülmesi, onlar da bu şehitlerin zümresine dahildirler. Müslüman, kâfil-bâliğ olduğu halde, hayız, nifas ve cümleniplikten temiz olarak şehid olanlar yıkanmaz, kefenlenmez, kanları ve elbiseleriyle gömülürler. Ancak onların üzerindeki kıyafetler, palto, parçaları, silah, mest ve benzeri fazlalıklar çıkarılır. Bu şehitlerin yıkanmadan gömülmesi, Resûlullah Efendimiz'in [sallallahu aleyhi vesellem] "Onları kanlı elbiseleriyle defnediniz. Vallahi, kıyamet gününde mahşere, yaraları kanayarak gelecekler. Kanlarının rengi (bugünkü gibi) kan rengi, kokuları da misk kokusu olacaktır" [16] hadisine dayanmaktadır. Bu kısma giren şehidler elbiseleriyle gömülmesi, kefenlenmesi, elbiseleri onlar için kefen sayılır. Vücudlarının her tarafı elbiseleriyle örtülür. Elbiseleri vücudlarını örtmek için yetmezse başka bir şeyle örtülmesi temin edilir. 2. Sadece ahiret şehidi: Bir kısım şehidler de yalnız uhrevî bakımından şehid sayılırlar. Hata yoluyla öldürülen, asillerle atışma sırasında yaralanıp da atışma bittikten sonra bir tarafa ekilerek yiyip içtikten, konuştuktan veya uyuduktan yahut ilaç kullanıldıktan yahut da akli başında olarak üzerinden bir namaz vakti geçtikten sonra vefat eden Müslüman gibi... Akıl ve baliğ olmayan yahut hayızlı, nifaslı veya cümlenipli iken şehid olanlar da bu kapsama girmektedir. Bu kısım diğer öldürülenler gibi yıkanır, kefenlenir ve namaz kılındıktan sonra gömülürler. Bir de yanarak öldürülen, gömülmesi, kefenlenmesi, toprak veya bina altında kalan, suda boğulan, veba gibi salgın hastalıklardan dolayı vefat eden, gurbette, ilim yolunda ya da cuma gecesinde vefat eden, akrep sokmasından öldürülen Müslümanlar da bu hükümlerindedir. Doğum anında (doğumda) vefat eden kadın da böyledir. 3. Dünyaya şehidi: Kalbinde Allah rızasını taşımadan, başka duygu ve

düşüncelerle hareket ederek savaşa katıldıkları zaman, kâfirler tarafından öldürülen kim­seler, dünya hayatında şehid muamelesine tâbi tutulur­lar. Bunlar da şehid kabul edilir, yıkanmaz, cenaze na­mazları kılınır ve elbiseleriyle gömülürler. Fakat Allah onların kalbini bilir. İslâm’a göre kişinin yaptığı her iş ve söylediği her söz lehinde veya aleyhinde değerlendirilecektir. Ancak Allah’tan bir rahmet olarak kişinin yaptığı bazı iyilikler bazı kötüş­lik­lerin günahına kefarete olur ve siler; yapılan kötüş­likler ise herhangi bir iyiliğin yok olmasına sebep olmaz. Nitekim Kur’an’da, “Şüphesiz iyilikler kötüş­leri yok eder” [17] denilmiş, Hz. Peygamber de, [sallallahu aleyhi vesellem] “Kötüş­ğün ardından bir iyilik yap ki, onu silsin” [18] ifa­desiyle bu âyeti tefsir etmiştir. Dolayısıyla kişi, günah­kâr da olsa, büyük g&uumunah da işlemiş olsa, şehitlik gerekti­ren sebeplerden biri ile ölse şehit olur ve şehit muame­lesi görür.[19] Yani şehit sayılmak için Müsl&uumuman olmak ye­terlidir. Elbette hem M&uumusl&uumuman hem de dini b&uumuml&uumun, iba­detlerine devam eden, inanç ve amelinde has­sas, İslâmî hizmetlerde koşturan, kısa­cası dört başı mamur olan bir insan, bir de şehit olursa, daha b&uumuy&uumuk sevaplara sahip olduğundan daha y&uumuksek mertebelere çıkması söz konusu olacaktır ve bunda garipsenecek bir şey de olmamalıdır. İbn Abidin (r.ah) konuyla ilgili şu izahı yapar: “G&uumunah, şe­hitlik sıfatını almaya engel değildir. G&uumunahı olan kişi şehit olur (ve şehitlikten ötürüld&uumunde o g&uumunahı affolmazsa) g&uumunah­kâr bir şehit sayılır. G&uumunah fiili ile şehitliğin için olduğu durumlar için ise genel kural şudur: İşlediği g&uumunahı tahtan ötürüld&uumunde şehit olmaz ancak, g&uumunah işlerken şehitlik se­beplerinden biri ile ölen şehittir, fakat yaptığı işin g&uumunahı &uumuzerindedir. Meselâ gasp ettiği bir atla savaşan kişi öld&uumurülse veya g&uumunah işleyen kişinin başına ev yıkılsa ya da zinadan hamile olan kadın doğum sırasında ölse şehittir. Ama karnındaki çocuğu d&uumuş&uumurmeye kalkışan kadın, bu sebepten öt&uumurüld&uumunde şehit olmaz. Normal şartlarda gur­bette ölen ahiret şehididir. Ancak bir g&uumunah işlemek &uumuzere yola çıkan kişi veya kocasına isyan ederek evden ayrılan kadın yolda veya gurbette ölse şehit olmaz.”[20] Hz. Peygamber, [sallallahu aleyhi vesellem] A’rafta kalacak kişilerden söz ederken şöyle buyuruyor: “Bunlar anne-babalarına isyan edip Al­lah yolun­da şehit edilen kişilerdir. İsyancıları onları cennete gir­mekten alıkoyar, şehitlikleri ise onları cehenneme gir­mekten alıkoyar.” [21] “Şehitler cennetin kapısında bir nehirin kenar­dadırlar. Sabah akşam Allah tarafından rızıkları verilmektedir”[22] hadisinde, şehitlikle g&uumunahları affolmayan g&uumunahkâr şehitler kastedildiği belirtilmektedir. Bunların g&uumunahları, g&uumunahı olmayan veya şehitlikle g&uumunahları affolanlarla cennete girmelerine engel olmakta­dır. [23] Bu duruma göre, şehitler arasında derece farkları bu­lun­maktadır. Nitekim Hz. Ömer’ın rivayet ettiği bir hadiste Hz. Pey­gamber [sallallahu aleyhi vesellem] şöyle buyuruyor: “Dört çeşit şehit vardır: 1. İmanı sağlam bir m&uumumin, d&uumuşmanla karşılaşır ve öld&uumurüld&uumunceye kadar Allah’a sadık kalır. İşte bu insanların kışy;yamet g&uumunuü gıpta ile gözlerini çevirip bakacakları şehit­tir. (Hz. Peygamber bunu söylerken, başını öyle kaldırır, gözle­rini yukarı diker ki, sarığı d&uumuşer.) 2. İmanı sağlam bir m&uumumin, d&uumuşmanla karşılaşır, korkudan v&uumucudu talh (muğaylan) ağacının dikenine batmış gibi titrer. Bu sırada gelen serseri bir okla hayatını kaybeder. Bu ikinci derece­dedir. 3. İyi amelle

kömltüml; ameli karıştırmış bir müml;min düml;ş­manla karşılaşır. Bu karşılaşma esnasında (sabır ve şeca­atte ve şehitliğin müml;kâfatını beklemede) Allah’a sadık ka­ılır. Öml;düml;rüml;lüml;nce bu üml;çüml;ncüml; mertebede bir şehit olur. 4. Güml;nahkâr bir müml;min düml;şmanla karşılaşır, öml;lüml;nceye kadar Allah’a sadık kalır. Bu da döml;rdüml;ncüml; derecededir.”[24] Şehitler berzah âleminde buldukları makam/yer yöml;­nüml;n­den de derecelere ayrılmaktadırlar. Bazılarının ruhları kuş şeklinde bir bedende cennette dolaşır ve ondan ya­rarlanırlar. Bazıları cennete yakın olmakla birlikte kıya­mete kadar cen­nete alınmazlar. Bazıları, azap çekme­mekle birlikte kabir­le­rinde bekletilirler. Bazıları da cenne­tin kapısında bulunurlar ve ondan yararlanırlar.[25] Hz. Peygamber, [sallallahu aleyhi vesellem] Allah yolunda savaşanların arasında öml;düml;rüml;lseler bile, müml;nafıkların şehit sayılmayacaklarını şöml;yle belirtmiştir. “Savaş veya savaşanlar üml;ç çeşittir: 1. Bir müml;min, malı ve canı ile Allah yolunda müml;cadele eder. Bir güml;n düml;şmanla karşılaşır ve kıyasıyla savaştıktan sonra şehit edilir. İşte bu kıyamet güml;nüml; iftiharla, Allah’ın arşı altında hazırlanan çadırda yerini alır. Peygamberler, sadece pey­gamberlik derecesiyle ondan üml;stüml;ndüml;rler. 2. Bir müml;min, bazen güml;nah işlemekle birlikte, canı ve malı ile Allah yo­lunda müml;cadele eder. Bir güml;n düml;şmanla karşılaşır ve kı­yasıya savaştıktan sonra şehit edilir. Bir elbisenin kirden yıkanması gibi, kılıç darbesi onun hatalarını temizler. Cennetin, her birisi diğerinden faziletli olan sekiz kapısı bulunmaktadır. Dilediğinden cennete girer. Cehennem ise yedi kapısı vardır. 3. Müml;nafık bir adam, canı ve ma­lıyla müml;cadele eder. Bir güml;n düml;şmanla karşılaşır ve Allah yolunda öml;düml;rüml;lüml;nceye kadar çarşıdır. Bu cehennemde­dir. Çüml;nküml; kılıç nifakı silmez.”[26] Hayatını şiir ahengi içinde salih amellerle geçirmiş bir insanın en son yapması gereken, hayatını şehitlikle kafiyelendirmesidir. O zaman yaşanan hayat daha bir değer ve kıymet kazanır ve oluşturduğu bereket yumağı cennet bahçelerinde açıldıkça açılır. Zaten her iyi amelin cennette bir karşılığı vardır. Şüml;phesiz iyi amellerin sertacı şehitliktir. Şehitlik, hayatını Allah’a vakfetmiş bir insanın neticede ruhunu Allah’a bir müml;şahit edasıyla teslim etmesidir. Çüml;nküml; onun göml;züml; daha düml;nyada iken açılmış ve öml;teleri daha düml;nyada iken müml;şahede etmiştir. Neticesi şehadet olmayan hayat, ne kadar dolu yaşanırsa yaşansın, yine de bir boşluk taşıyacaktır. Şehitlik, tarih boyunca müml;min insanların yüml;kselmek arzusunu taşıdığı ulvî mertebelerden biri olmuştur. Cihad meydanlarında, gerek savaş başlamadan öml;nce gerekse bilfiil savaş anında sergiledikleri tavır, müml;minlerin şehadeti ne büml;yüml;k bir arzuyla aradıklarının müml;şahhas delilidir. Tarih kitapları elindeki bir kaç hurmayı yeme süml;resini bile şehadetten geri kalma adına uzun bir süml;re göml;ren veya savaş sonunda şehit olmadan geri döml;nüml;nce “Bu sefer de nasip olmadı!” diye hayıflanan sahabeden; Malazgirt savaşından bir kaç saat öml;nce beyaz bir cüml;bbe içinde Cuma hutbesini okuduktan sonra üml;zerindeki cüml;bbenin kefeni olması arzusunu izhar eden Alpaslan’a varıncaya kadar, yüml;z binlerce destanlaşmış tabloyu kaydetmektedir. Çanakkale Zaferi ve Şehitlik Kutsal vatan topraklarına döml;ktüml;ğüml;müml;z müml;barek şehit kanı, bu yeniden diriliş hamlesinin adeta hayat iksiri olmuştur. Cennet vatanımızın tapusunu bugüml;n göml;ğüml;müml;züml; kabartarak korkusuzca taşıyorsak; bunu hiç şüml;phesiz atalarımızın orada istikbâlimiz adına öml;dedikleri diyete borçluyuz. Son Haçlı Seferi Batılıların, Haçlı Seferleri’nden beridir Müml;slüml;man varlığını yeryüml;züml;nden ebediyen silme hırsıyla göml;zledikleri tarihi fırsat, Çanakkale Savaşı’nda nihayet

Önlerine geçmişti. "Son Haçlı Seferi"nde yakaladıkları imkânı sonuna kadar kullanıp, Osmanlı Devleti'ne bir darbe indirmeli ve terekesini hemen bilmeliydiler. Harbi takip etmek gayesiyle Anakkale'ye gelen Sunday Times Gazetesinin yayını F. Ashmead Barlette, klasik Haçlı zihniyetinin kartmadaki tesiri hakkında şu dikkat çekici tespitleri yapmıştı: "... Son Haçlı Seferi'nden beri ilk defadır ki Batı, Doğu'ya yönelmiş bulunuyor. Hıristiyanlık alenen Fatih Sultan Mehmed'in 29 Mayıs 1453 meşhurluğunda Bizans İmparatorluğu'na indirmiş olduğu şiddetli darbenin sonucu; almak için toptan harekete geçmiş bulunuyor... Diğer savaş meydanlarından alınıp buraya yığılan acemiler, sanki bir tek amaç için, belki de Hıristiyanlık ileminin Türklerle karşı yapabileceği son Haçlı Seferi için indir... Halbuki bu sonuncusu ve en büyük olan Haçlılar, bir zamanlar Viyana kapılarında Kudüs'e kadar uzanmış olan eski Osmanlı İmparatorluğu'nun her bir köşesinde kemikleri dağılıp kalmış Ortaçağ şalyelerinin sonucu; olacaktır." İngilizler ve müttefikleri, Osmanlı Devleti'ni en zayıf anında yakaladıklarına inanıyor ve Anakkale'ye geçecekleri İstanbul'a girecekleri ve devleti dağıtacaklarına kesin gözle bakıyorlardı. Öyle ki, İngiltere Başvekili Lloyd George, bu durumu müttefiklerinin hissiyatına tercüman olurcasına şu alaylı ifadelerle ortaya koymuştu: "Türk Milleti sadece birinci sınıf devleti; bir kalabalıktır." Aynı köştahtığı, İngiliz Bahriye Nazırı Winston Churchill ise şu sözlerle dile getirmişti: "Türkler mi? Bir elimizi arkamıza bağlar, diğer elimizle yener geçecekleri o milleti!" Düşman gemileri, işimizi yarım saatte bitirip, turistik seyahat yapıyor ve boğazı geçtiklerinden o kadar emindiler ki, beş gün ayırmek ve piknik yapmak için birbirlerine söz bile vermişlerdi. Hatta İngilizler İstanbul'da kullanmak için, 10 şilincik banknotlarının üzerine Osmanlıca "60 gün mü; kuruş" yazarak, paralarını dahi hazırlamışlardı. Ancak gelin görün ki, kuvvet dengeleri arasında korkunç uşurular vardı. Her türlü askeri malzeme bakımından gayet iyi durumda olan modern düşman ordusuyla; topu-topu feği sayılı, siperleri ve silahları zayıf, yarı Anakkale ordumuz karşı savaşıyordu. Ordumuzun en yeni topu üzerine yapım yılı 1885 yazılıyken; düşman topları ise saatte sayısız seri atışlar yaparak mevzilerimizi deviriyor, cehenneme evirircesine kan kusturuyordu. Hatta ne hazindir ki, top yetersizliğinden dolayı, hiç olmazsa aldatıcı olsun diye bazı mevzilere soba borusu yerleştirilmişti. Siperler için yeterli kum torbası ise hiç bulunamıyordu. Bazen İstanbul'dan birkaç gün; yavaş torba getirildiğinde, bırakın kum torbası olarak kullanmayı, askerlerin harap elbiselerinin tamirine ancak yetiyordu. Bu savaşın, silahla iman karşı; arışmasından başka bir anlamı yoktu. Birisinin elindeki en büyük askeri kuzu askeri karşı, bundan tamamen mahrum olan diğerinin ise yegâne sığınağı iman kalesi idi. Mehmetçikler "gök ekinler gibi" biçilmek pahasına Allah yolunda bedenlerini feda etmiş ve korkusuzca ölmeye rızalıydılar. İngiliz Başkomutan Hamilton bu hakikati şöyle itiraf ediyordu: "Türkler hücumla kalktıkları zaman, 'Allah Allah' deyip Rablerinden yardım diliyorlardı. İşte bu Allah sevgisi ve inancı Mehmetçiği galip getirmiştir." İngiliz yazar Michael Hickey ise Gelibolu isimli eserinde; "Biz en büyük hatayı Türk ordusunun karşı; kumle yaptık. Türk askerinin büyük vatan aşkını fark edememiştik" sözleriyle bunu doğrulamaktadır. Anakkale savaşı, kahraman ecdadımızın batının son Haçlı

seferine karşı verdiği bir ölüm kalım savaşı idi. Yedi dile karşı detaylı ve kemikten bir maddesiz harbi idi. Mehmet'in canını dişine taktığı, ölüm kalım; sadece bir bahar gibi gündüz; savaşı anakkale. Bu canhıraş gayrete rağmen günün; kendisi, aresiz kaldığı demlerde ilah; yardımlar ile teyid ve taltif edildiği savaşı. Bu hakikatlerin pek çoğunu dşmanlar da itiraf etmekteydi. Nitekim Hamilton şöyle demiştir: "Bizi Türklerin maddesiz; değil manev; günde; yendi. Onların atacak barutu bile kalmamıştı. Lakin biz günden inen günde;leri mşahede ettik." Yine "Ölümlü" (Churchill) bunca teknolojiye rağmen Türklerle nasıl yenilirsiniz? diye sıkıştırılınca şu cevabı vermişti: "Anlamıyor musunuz, biz anakkale'de Türklerle değil Tanrıyla harb ettik, herhalde yenildik." Bu ilah; yardımlardan bizim için en şerefli hissedil; şüphesiz iki cihan gün;neşi sevgili Peygamberimiz'in [sallallahu aleyhi vesellem] Mehmet'le beraber olması, kendisine yapılan istimdada cevap vermesidir. Nitekim savaşın ok kızıdığı bir esnada, stratejik mevkiekimizi teker teker kaybettiğimiz bir hengamede, Binbaşı Lütfi Bey "Yetiş ya Muhammed, yetiş Ya Muhammed, kitabın gidiyor!" feryatları ile dşman saflarına hücum etti. Onun bu feryadı, yreği Peygamber sevgisi ve Kur'an hümeti ile dolu Mehmet'iğimize ok tesir etti. Onlar da vecd içinde, ölüm kalım;ne dşman siperlerine hücum ettiler. Neticede kaybettiğimiz yerleri geri aldığımız gibi birkaç siper de fazladan kazandık. Peki, Peygamber Efendimiz'in [sallallahu aleyhi vesellem] bu veya buna benzer istimdada cevap verdiğini nereden biliyoruz? Yıl 1930. Cemal Özgüt Hoca hacca gider. Medine-i Mnevve'de Peygamber Efendimizin [sallallahu aleyhi vesellem] tbedarının kendisine gsterdiği aşırı hümete şaşırır ve sebebini sorar. Tbedar, "Türkleri sevmem için bir tek hatıram bile yeter" der ve anlatmaya başlar: 1915 yılıydı. Hindistan'dan gelen veli bir zekt Efendimizin [sallallahu aleyhi vesellem] kabri başında kırıklarla ağlıyordu. Hıkkırıklar boğazına dşmanleniyordu. Sebebini sordum. Bana Ravza'ya her gelişinde Peygamberimizle [sallallahu aleyhi vesellem] manaleminde gsteriş; fakat bu sefer Efendimizi [sallallahu aleyhi vesellem] hissedemediğini söyledi. "Ya benim kalp gsterim keldi ya da Efendimiz şu an kabri şerifinde değil; bunun sebebini bilemediğimden ağlıyorum" dedi. Bir şey diyemedim. Fakat onun sözleri kalbimde ve zihnimde yer etti. O gece Rasulullah Efendimizi [sallallahu aleyhi vesellem] rıyamda gsterim. Sabahki hadise aklıma geldi. Ben sormadan Efendimiz [sallallahu aleyhi vesellem] izah etti: "Hissedilen doğrudur. Ben şu an Medine'de değilim. ANAKKALE'deyim. Zor durumda olan asker evlatlarıma yardım ediyorum." İşte sizler anakkale'de Efendimizin [sallallahu aleyhi vesellem] yardımına mazhar olmuş bir milletsiniz. Size olan sevgimin sebebi budur. Bir diğer hadise de savaş esnasında Yarbay Hasan Bey'in başından geçiyor. Kalbi engin bir şefkat ve merhametle dolu olan Yarbay Hasan Bey, Kilitbahir künyenden geçerken yaralı bir peğın su içmek için küye eşmesine yaklaşmaya alıştığını fakat eşme başında amaşır yıkayan kadınların ve oynayan çocukların yarasından kanlar ve irinler akan bu peği eşmeye yaklaştırmadığını gündüz. Küpek boynunu büküp aresiz bir şekilde dnerken olayı takip eden Hasan Bey atından atladı. Akan kanlarına ve irinlerine aldırılmadan peği kucaklayıp eşmeye getirdi. Önce bir gzel susuzluğunu giderdi, sonra yaralarını sardırıp karnını doyurdu. Küpek detaylı hayata yeniden dnmıştı. Velinimeti olan Hasan Bey'in peşini bırakmıyordu.

Yarbay Hasan Bey de köpeği sevmiştir. Ona Canberk ismini koydu. Canberk Türk siperlerinde gündüz savaşlara katılıyor akşam nöbet tutuyordu. Yaraları da artık iyileşmiş, tüyleri yeniden çıkmıştı. Bir gün Fransızlarla yapılan süngü harbinde Mehmetçik başarılı olmuş, düşman siperlerini ele geçirmişti. Yarbay Hasan Bey siperler arasında dolaşıp yaralı olan askerleri cephe gerisinde kurulan hastaneye sevk ediyordu. Bir Fransız askerinde hafif bir kıpırdanma görünce yaralı zannedip yanına yaklaştı. Zira merhamet âbidesi olan Hasan Bey’inengin yüreğinde sadece yaralı bir köpeğedeğil, göğüs göğse çarpiştığı düşman askerine bile fazlasıyla yer vardı. Fakat yerdeki Fransız askerinin Canberk kadar bile iyilikbilirliğı, kadirşinaslığı yoktu. Yarbay Hasan Bey şefkatle eğilip yarası var mı diye bakarken ani bir hareketle hançerini çıkarıp Hasan Bey’in göğsüne saptı. Artık Hasan Bey son anlarını yaşıyordu. Askerleri büyük üzüntüiçindeydi. Canberk de koşa koşa gelmiş Hasan Bey’in ellerini yalıyor, melül melül gözlerine bakıyordu. Tabur imamı da geldi, başında Kur’an okuyordu. Yarbay Hasan Bey yanındaki askerlere birden “Beni ayağakaldırınız” diye seslendi. İki asker kollarına girip Hasan Bey’i ayağakaldırdılar ve Hasan Bey son sözlerini söyledi: “NİYE ZAHMET BUYURDUNUZ YA RASÛLULLAH?” Canberk de dâhil bütün herkes ağlıyordu. Fakat yapacak bir şey yoktu. Hasan Bey’in üzerine bir Türk bayrağı örttüler ve şehit düştüğü yeri kazmaya başladılar. Canberk de bayrağın altından girip Hasan Bey’in ayaklarına kapanmıştı. Kabri kazdıktan sonra defnetmek için bayrağı kaldırdılar. Hasan Bey’in sadık dostu Canberk’i ayırmak için dokunduklarında askerlerin şaşkınlığı bir kat daha arttı. Ç ünkü Canberk sadakatin zirvesine ulaşmış, o da velinimetini Hasan Bey’in ayakucunda ruhunu teslim etmişti. Önce Peygamberimizin ağışunu (kucağını) açtığı o mübarek komutanı defnettiler, sonra da onun ayakucuna sadık dostu Canberk’i… Çanakkale’de Allah’ın izniyle Efendimiz’den [sallallahu aleyhi vesellem] başka meleklerin ve evliyallahın da yardımları görülmüştür. Savaşa katılmış olan Lâdikli Ahmed Ağa, isminin Kaşıkçı Dede olduğunu söyleyen nur yüzlü bir zâtın cehennemî bir çatışma ortasında, herkesin susuzluk çektiğı bir anda askerlerimize su dağıttığını, bu sudan kendisinin de içtığını söylemiştir. Kaşıkçı Dede, sudan matarasına da koyup “Eğer yaralanırsan bu suyu yarana sür” demiş ve bir iki defa yaralanan Lâdikli Ahmed Ağa suyu yarasına sürünce çok kısa sürede iyileşmiştir. Kaşıkçı Dede, savaştan yıllar önce vefat eden ve Kilitbahir’de medfun bulunan bir Allah dostudur. DÜşMAN YUTAN BULUT Çanakkale’de ilahî yardım olağüstü tabiat hadiseleri şeklinde de tezahür etmiş ve bunların çoğuna düşman askerleri de şahitlik etmiştir. Üç Anzak askerinin (Feiçhardt, D. Nevnes, J.L. Newman) yemin ederek ve Anzak Sahra Birliğı’ndeki diğeri 19 arkadaşlarını da şahit göstererek anlattıkları “Düşman yutan bulut” hadisesi şu şekildedir: İngilizler harpte bir türlü istedikleri neticeyi alamayınca İngiltere’den mütemadiyen takviye güç istemekteler. Hamilton’un isteğı üzerine hususî eğitim almış olan Norfolk Kraliyet alayı Çanakkale’ye sevk edilir. 267 kişilik bu birlik fazla bir mukavemetle de karşılaşmayınca stratejik konuma sahip olan Alçtepe’den bir önceki tepe olan 60. tepeye doğru rahat bir şekilde ilerler. Havada soluk renkli bulutlar vardır. Bu bulutlar saatte 6 veya 8 km. hızla esen rüzgâra rağmen sabit bir şekilde durmaktadırlar. Bunlardan yaklaşık 250 metre uzunluğunda 60’ar metre eninde ve yüksekliğinde olan bir bulut 60. tepeni kaplamıştır. Norfolk Kraliyet alayının subayları ve

askerleri bulutun içine girmeye başlarlar. Son asker de girince bulut yükünü almış bir uçak gibi havalanmaya başlar. Havadaki diğer soluk renkli bulutlarla birleşerek kuzeye yani Trakya tarafına doğru gider. Savaş sonrasında bu 267 kişilik alayın bir tek ferdine bile -ne ölüler arasında ne de esirler arasında rastlanamamıştır. Askerlerin aileleri ve İngiliz hükümeti çok aramasına rağmen tek bir ferdi bile bulamamıştır. Bulutla gelen bir diğer ilahi tecellî de şudur: Bayram namazını kılmak isteyen askerlerimize komutanları izin vermiyordu. Zira toplu halde namaz kılmak düşman iççin bulunmaz bir fırsat olurdu. Arefe günü hava açık olmasına rağmen bayram sabahı siperlerimizin üstüne bulutlar çöküştü. O derece ki, düşmanın, askerlerimizi görebilmesine imkân yoktu. Bu vaziyete askerlerimiz çok sevinmişti. Artık bayram namazını kılabilirlerdi. Huşû iççerisinde namazlarını kıldılar. Ardından vecd ile bayram tekbirlerini getirmeye başladılar. Hep bir ağızdan dalgalanan tekbirin sadası ta düşman siperlerinden duyuluyordu. İşte bu esnada düşman saflarında karışıklıklar baş gösterdi. Silah sesleri duyuldu. Meğer İngilizler, Müslüman sömürge ülkelerden asker toplarken onları kandırmışlar, “Sizin halifenizi Almanlar kaçırdı, halifenizi kurtarmak iççin Almanlarla savaşa gidiyoruz” demişler. “Yükselen bir nakaratın büyüyen velvelesi” gibi dalgalanan tekbirin sadasını duyan Müslüman sömürgeler, kendileri gibi müslümanlarla savaştıklarını anlamışlar ve siperlerinde İngilizlere isyan etmişler. İngilizler ise bu askerlerin bir kısmını kurşuna dizmiş, bir kısmını da cephe gerisine sevk etmiş. Çanakkale’de ilahî yardımlar bulutlardan başka rüzgârla da tecelli etmiştir. 25 Nisan’da hava aydınlanmadan karaya ilk çıkartmalarını yapacak olan Anzakların, önceden yerleştirdikleri işaret dubalarının yeri rüzgârın tesiriyle değişmiş ve Anzaklar çıkartma iççin çok elverişsiz olan –şimdiki ismi Anzak koyu olan- tepelik alana çıkartma yapmışlardır. Rüzgârla ilgili bir diğer hadise de şudur: Savaşın uzaması ve İngilizlerin bir türlü netice alamaması üzerine Çörçil, Lordlar kamerasında, kimyasal gaz kullanılmasını teklif etmiş, bunun insanlık suçu olduğu, savaş ahlakına sığmadığı hatırlatılınca “Türükler insan değildir, hayvandır” diyerek meclistekileri ikna etmiştir. İngiltere’den varillerle kimyasal gaz Çanakkale’ye sevk edilmiştir. Mevsimin yaz olması sebebiyle rüzgâr denizden karaya doğru esmektedir. İngilizlerin hesaplarına göre denizdeki varillerin kapağı açılacak ve karada savunma harbi yapan askerlerimiz zehirlenecektir. Fakat onların bu hilesini ilâhî mekir bozmuş, rüzgâr yön değiştirmiş ve savaş bitene kadar da karadan denize doğru esmeye devam etmiştir. İngilizler, bu menhus emellerine, Allah’n ecdadımıza olan inâyeti sebebiyle ulaşamamışlardır. "Çanakkale Geçilmez’in Geniş Mânâsı" Bütün bunlar ne iççin yapılıyordu? Neyin uğruna tatlı canlar kurban ediliyordu? Candan ve canandan çok daha sıcak gelen, insanları öbek öbek kendisine çeken bu cazibe ne idi? Tabii ki, “Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli” diyen İslâm Şairi Mehmed Akif’in ifadelerinde kendini gösteren din ve devletin bekası iççindi. Bunu en güzel surette, oğlunu cepheye gönderirken sarf ettiği şu sözlerle bir Osmanlı ninesi bayraklaştırmıştır: “Hüseyin’im, yiğit oğlum benim! Dayın Şıpka’da, baban Dömeke’de, ağabeylerin Çanakkale’de şehit düştüler. Bak, son yongam sensin!. Eğer minareden ezan sesi kesilecekse, camilerin kandilleri sönecekse sütüm sana haram olsun!. Öl de köye dönme!..” Çanakkale’de bir şehidin mektubunda da şöyle yazıyormuş: “Anne, ben ayağımdan yaralıyım. Bir başka kurşun daha

yersem, dayanacağımı sanmam. Size vasiyetim, beş vakit namazınızı kılın, borçlarınızı ödeyin. Hepinize elveda..." "Anakkale Gece; ilmez"; süzüyle şahikalaştırılan büyük destan işte büyle yazılmış, bu şuur ve sarsılmaz iman ile kazanılmıştır. "Anakkale Zaferi, daha sonra Anadolu'da benzer bir varlık-yokluk mücadelesinin verildiği İstiklal Harbi'nin muvaffakiyetle sonlanmasında ise moral görevi; vazifesi görevi bakımından önemli bir yer edinmiştir. Harbimiz kim kanaate göre bu zafer, İstiklal Harbi'nin ilk altın halkası olmuştur. Kurtuluş Savaşı'nda önce komutanların yıldızı burada parlamış; Anafartalar, Arıburnu ve Conkbayırı gibi mevkilerde verilen kahramanca mücadeleler İstiklal Harbi'nin kazanılmasına bir prova teşkil edip, zemin hazırlamıştır. Tarihimizin en şanlı devleti, muhteşem bir finalle sahnedeki yerini; son durum mevkiindeki "Anakkale'de yeni bir devlete bırakmıştır. Milletimiz, cihan devleti nihayete erse bile asla din ve devletsiz kalmayıp ebediyyet payidar olacağını; bağrında filizlendirdiği yeni devletin doğuşunu "Anakkale'de bütün dünyaya muştulamakla bir defa daha göstermiştir. Bin yıldan bu yana Anadolu'nun tek varisi olduğunu ve hürriyet ve istiklale hayatı pahasına da olsa mücadele şermeyeceğini cümle ilaleme tekrar ispat ve ilan etmiştir. "Anakkale'de savaş esnasında yaşanan sayısız fevkalade hadiseden başka savaş sonrasında da pek çok olağanüstü hadise vukûc; bulmuştur. Cesedi bozulmamış şehitlerimiz, tüfeğini bırakmayan askerimiz, akşamları gürülen nöbet mangası, daha neler, neler... Yaşanılan, şahit olunan bu hadiseleri anlatmak başlı başına bir yazı konusu olacak kadar fazladır. Savaşın sonra ortaya çıkan bu ilahî tecellilerin belki bir hikmeti de bizlerde "Anakkale ruhunu, "Anakkale şuurunu daima canlı tutmak, o ruhtan, o şurdan asla kopmamak işidir. Hiç unutmamalıyız ki Allah Teâlâ kendi yolunda birlik içinde ve samimi duygularla yapılan gayretleri asla boşa karmamaktadır. Müminlerin görevlerinin tükendiği, yapabilecek bir şeylerinin kalmadığı pek çok durumda ilahî yardımıyla, manevî ordularıyla onları teyit etmektedir. İslam tarihinde bunun "Anakkale'den başka daha sayısız misali vardır. Müminlerin tefrika işlerinde olduğu, ihmalkâr davrandığı durumlarda ise ilahî yardımdan nasiplenemedikleri de bir gerçektir. Bu sebeple tefrikaya sebep olabilecek fitnelere kapılmadan Allah yolunda elimizden gelen gayreti göstermeliyiz. O zaman zahir veya bâtın pek çok ilahî lütfa nâil olacağımız muhakkaktır. Allah Teâlâ, sadatların dua ve bereketiyle bizleri dininden, dinine hizmetten ve dinine hizmette canını zevkle feda edebilen ecdadımızın yolundan ayırmasın. âmin. [1] Bakara 2/154 [2] Ebu Davud, Cihad 25. [3] Ahmed b. Hanbel, el-Müsned, 4/131. [4] Ebu Davud, Cihad, 28; İbn Hibban, es-Sahih, nr. 4660. [5] Son Nefeste İman, Hüseyin Okur, Semerkand Yay. [6] Al-i İmran, 3/169-171 [7] İbn Mace, Cihad, 16. [8] Razî, Tefsiri'l-Kebir, IX, 95. [9] Ebu Davud, Cihad, 27. [10] Bk. Aclânâ,,

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)